

POTŘEBUJI INFORMACE. МНЕ НУЖНА ИНФОРМАЦИЯ.

V této lekci se naučíte

- fráze potřebné pro vyjádření prosby, poděkování, omluvy,
- otázky pro zjištění míst ve městě, dopravy, ubytování – s odpověďmi,
- názvy dnů, měsíců, ročních období,
- časovat slovesa JÍT, JET, LETĚT, СHTÍT ad.,
- tvořit rozkazovací způsob,
- koncovky podst. jm. 3. a 6. pádu jednotného čísla

На этом уроке вы познакомитесь

- с необходимыми фразами для выражения просьбы, благодарности, извинения,
- с вопросами для определения мест в городе, транспорта, размещения и ответами,
- с названиями дней, месяцев, времен года,
- со спряжением глаголов ИДТИ, ЕХАТЬ, ЛЕТЕТЬ, ХОТЕТЬ и др.,
- с образованием повелительного наклонения,
- с окончаниями существительных дательного и предложного падежей ед. ч.

V této lekci se seznámíte

- s českými příslovci místa a směru,
- se základními číslovkami.

На этом уроке вы познакомитесь

- s českými наречиями места и направления,
- s количественными числительными.

004_L_4_Fr

I. FRAZELOGIE

Фразеология

Prosba

Pro miňte prosím, můžete mi poradit?
Pro miňte prosím, můžete mi říct, kde je radnice?

Prosím vás, řekněte mi, kde je náměstí?
Prosím vás, jak se dostanu do centra?
S dovolením (chceme-li projít shlukem lidí).

Poděkování a odpověď

Děkuji/u.
Není zač.
Moc děkuji/u.
Prosím!
Iste velmi laskav/a.
To nestojí za řeč.
Děkujeme vám za vše, co jste pro nás udělal/a.
Děkujeme vám za pomoc a radu.

Omluva a odpověď

Pro miňte.
Prosím.
Pro miňte. Omlouvám se.
Pro miňte, nemohu za to.
Pro miňte, že jsem se opozdil/a.
Omluvte mě, hned se vrátím.

Просьба

Простите, Вы можете мне посоветовать?
Простите, Вы можете мне сказать, где находится ратуша?
Скажите мне, пожалуйста, где находится площадь?
Извините, как мне добраться до центра города?
Разрешите (пройти).

Благодарность и ответ

Благодарю Вас. Спасибо Вам/тебе.
Не за что. Не стоит.
Большое спасибо!
Пожалуйста!
Вы очень любезны.
Не стоит об этом говорить.
Благодарим Вас за все, что вы для нас сделали.
Благодарим Вас за помощь и совет.

Извинение и ответ

Извините. Простите.
Пожалуйста.
Прошу прощения.
Простите, я не виноват в этом.
Извините меня за опоздание.
Извините меня, я сейчас вернусь.

Odpusťte, že obtěžuji/u.
To nevadí.
Nic se nestalo.
To nic.
Nemusíte se omlouvat.
Všechno je v pořádku.

Otázky a odpovědi na

zajímavosti ve městě

Co je ve městě zajímavého?
Jaká je historie města?
Kde jsou zajímavé historické památky?
Je to hlavní ulice?

polohu místa a způsob, jak se tam dopravit

Kde je centrum města?
Kde je informační kancelář, nádraží, nemocnice, policie, univerzita, studentská kolej?
Kde je tady hotel, restaurace?
Kde najdu banku, cestovní kancelář?
Prosím, jak se dostanu do centra Prahy?

Jak se dostanu k nejbližší nemocnici, restauraci, stanici metra?

Jak se dostanu k hotelu Impériál, k univerzitě, k nádraží?

Čím máme/mám jet?

Jedte tramvají, trolejbusem, autobusem, metrem, taxíkem.

Jaký/á autobus/tramvaj jede k divadlu?

Kde mám vysednout?

Jak často jezdí autobus?

Každých deset minut.

Kde je nejbližší autobusová zastávka?

Kde je nejbližší zastávka metra?

Musíte přestoupit.

Je to daleko?

Není to daleko.

Je tam možné dojít pěšky?

Pěšky je to 15 minut.

Jakým směrem mám jít?

Tudy?

Kde je stanoviště taxi?

Jste volný?

Извините за беспокойство.
Ничего.
Ничего.
Ничего.
Не надо извиняться.
Все в порядке.

Вопросы и ответы на

интересные места в городе

Что в городе интересного?
Какова история города?
Где находятся интересные достопримечательности?
Это главная улица?

местонахождение и способ, как туда добраться

Где находится центр города?
Где находится справочное бюро, вокзал, больница, полиция, университет, студенческое общежитие?
Где здесь гостиница, ресторан?
Где находится банк, турагенство?
Извините, пожалуйста, как мне добраться до центра Праги?

Как мне добраться до ближайшей больницы, ресторана, станции метро?

Как мне добраться до гостиницы «Имериял», до университета, до вокзала?

На чем нам/мне поехать?

Поезжайте на трамвае, на троллейбусе, на автобусе, на метро, на такси.

Какой автобус, трамвай идет к театру?

Где мне (нужно) выйти?

Как часто ходит автобус?

Через каждые десять минут.

Где ближайшая автобусная остановка?

Где ближайшая станция метро?

Вам придется сделать пересадку.

Это далеко?

Это недалеко.

Туда можно пойти пешком?

Пешком это 15 минут.

В каком направлении мне идти?

В эту сторону?

Где стоянка такси?

Вы свободны?

občerstvení a ubytování

Je tu poblíž nějaká restaurace?

Kde se dá levně najíst?

Kde přenocujeme?

Budeme nocovat v hotelu nebo na koleji?

Máte volné pokoje?

Kolik stojí pokoj v hotelu?

Kolik stojí dvoulůžkový pokoj?

400 Kč.

Váš pas prosím.

jízdenky – u pokladny

Kde prodávají jízdenky?

Co si přejete?

Prosím jednu jízdenku do Ostravy.

Kolik stojí rychlík do Brna?

Se slevou?

Chcete zpáteční jízdenku?

Je to levnější?

Ano, jistě.

Jízdenka platí dva dny.

odjezd vlaku

Prosím vás, ze kterého nástupiště jede vlak do Prahy?

Ze třetího.

Zpožděný vlak do Prahy přijíždí ke třetímu nástupišti.

Kdy odjíždí vlak do Brna?

Vlak má hodinu zpoždění.

Budete čekat 20 minut.

Vlak odjede za 10 minut.

Nastupujte, prosím.

pitání a umístění

Existuje zde poblíž nějaký-restaurant?

Где можно дешево поесть?

Где мы будем ночевать?

Мы будем ночевать в гостинице или в общежитии?

У вас есть свободные номера?

Сколько стоит номер в гостинице?

Сколько стоит двухместный номер?

400 чешских крон.

Разрешите ваш паспорт.

билеты – у кассы

Где продают билеты?

Что Вы желаете (хотите)?

Пожалуйста, один билет в Оставу.

Сколько стоит скорый поезд в Брно?

Со скидкой?

Вы хотите билет туда и обратно?

Это дешевле?

Да, конечно.

Билет действителен в течение одних суток.

уход поезда

Скажите, пожалуйста, с какой платформы отправляется поезд в Прагу?

С третьей.

Опоздавающий поезд на Прагу прибывает на третью платформу.

Когда отправляется поезд в Брно?

Поезд на час опаздывает.

Вы будете ждать 20 минут.

Поезд отправится через 10 минут.

Просим пассажиров занять места.

Názvy dnů, měsíců, ročních období**Dny**

Jaký je dnes den?

Dnes je pondělí

úterý

středa

čtvrtek

pátek

sobota

NEDĚLE

Kdy?

v pondělí

v úterý

ve středu

ve čtvrtek

v pátek

v sobotu

v NEDĚLI

Měsíce

Jaký je měsíc?

Je leden

únor

březen

duben

květen

červen

červenec

srpen

září

říjen

listopad

prosinec

Kdy?

v lednu

v únoru

v březnu

v dubnu

v květnu

v červnu

v červenci

v srpnu

v září

v říjnu

v listopadu

v prosinci

Roční období

Jaké je roční období?

jaro

léto

podzim

zima

Kdy?

na jaře

v létě

na podzim

v zimě

Названия дней, месяцев, времен года**Дни**

Какой сегодня день?

Сегодня понедельник

вторник

среда

четверг

пятница

суббота

воскресенье

Когда?

в понедельник

во вторник

в среду

в четверг

в пятницу

в субботу

в воскресенье

Месяцы

Какой месяц?

Сейчас январь

февраль

март

апрель

май

июнь

июль

август

сентябрь

октябрь

ноябрь

декабрь

Когда?

в январе

в феврале

в марте

в апреле

в мае

в июне

в июле

в августе

в сентябре

в октябре

в ноябре

в декабре

Времена года

Какое время года?

весна

лето

осень

зима

Когда?

весной

летом

осенью

зимой

II. DIALOGY

Диалоги

1. Přečtěte dialogy a zjistěte, nakolik jste pochopili jejich obsah.

Прочитайте диалоги и определите, насколько вы поняли их содержание.

2. Procvičujte je a naučte se je z paměti.

Тренируйте диалоги и выучите их наизусть.

3. Upravte dialogy pro vlastní potřeby.

Измените диалоги, приспособив их собственным нуждам.

021_L_4_D_1

Dialog 1

Z letiště Ruzyně

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den. Co si přejete?
 A: Prosim, jak se dostanu do centra Prahy?
 B: Jedte taxíkem nebo autobusem.
 A: Je to daleko?
 B: Autobus jede asi půl hodiny ke stanici metra Dejvická. Tam přeseďte na metro.
 A: Kde stojí autobus?
 B: Vyjděte před letištní halu a jděte doprava, tam uvidíte zastávky autobusů.
 A: Jaký autobus jede do centra?
 B: Autobus číslo 101 nebo 109.
 A: Kde si mohu koupit jízdenku a kolik stojí?
 B: Jízdenky si koupíte v automatu nebo v kiosku s novinami. Jedna jízdenka s přestupem stojí 20 Kč.

Из аэропорта Рузыне

022_L_4_D_2

Dialog 2

V informační kanceláři

В справочном бюро

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den.
 A: Co byste potřeboval/a?
 B: Máte mapu Prahy?
 A: Ano, prosím vyberte si. Máme mapy v angličtině, němčině, francouzštině a ruštině.
 B: Vezmu si v ruštině. Kolik stojí?
 A: 45 korun. Odkud jste?
 B: Jsem z Moskvy a v Praze jsem poprvé.
 A: Ať se vám u nás líbí.

- B: Děkuji. Na shledanou.
 A: Na shledanou.

Dialog 3

Na nádraží

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den.
 A: Chtěla bych jízdenku do Brna.
 B: Máte slevu?
 A: Ne, nemám.
 B: 245 korun.
 A: Prosím.
 B: Děkuji. Na shledanou.
 A: Na shledanou.

На вокзале в Остраве

023_L_4_D_3

Dialog 4

Na zastávce v Praze

На остановке в Праге

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den.
 A: Prosim poradíte mi?
 B: Rád. Co potřebujete?
 A: Která tramvaj jede k Pražskému hradu?
 B: Tramvaj číslo 22. Ale rychlejší je to metrem.
 A: Kde je stanice metra?
 B: Běžte rovně a na konci této ulice zahněte doleva, hned za rohem je stanice Staroměstská.
 A: Kolik stanic je to k Hradu?
 B: Jsou to jen dvě stanice, až uslyšíte hlásit stanice Hradčanská, vystupte. Tam se zeptejte, jak se jde na Hrad.
 A: Moc vám děkuji.
 B: Není zač. Na shledanou.
 A: Na shledanou.

024_L_4_D_4

Na ulici v Brně

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den.
 A: Prosim, můžete mi poradit, jak se dostanu k Masarykově univerzitě? Je to daleko?
 B: Pěšky asi 20 minut a půjdete přes hlavní náměstí – náměstí Svobody a pak Českou ulicí. Máte mapu? Ukážu vám cestu na mapě.
 A: Mám. Tady je.
 B: Tramvají jeďte na zastávku Veverí a tam se zeptejte, kudy se jde k univerzitě. Je to kousek.
 A: Moc vám děkuji. Půjdu pěšky. Uvidím centrum Brna. Jsem tu poprvé.
 B: Určitě nebudete litovat. Náměstí nedávno rekonstruovali.
 A: Na shledanou.
 B: Na shledanou.

На улице в Брно

V taxíku

- A: Dobrý den. Jste volný?
 B: Ano. Kam chcete odvézt?
 A: K nejbližší nemocnici. Bolí mě noha, asi ji mám zlomenou.
 B: Tak jedeme. Budeme tam za deset minut. Vydržíte to?
 A: Ano. Je to nepříjemné, přijela jsem na návštěvu a budu muset odpočívat.
 B: Snad to nebude zlomenina. Už jsme tady. Pomohu vám.
 A: Děkuji. Kolik platím?
 B: 80 Kč. Přeji, aby vám to dopadlo dobře.

В такси

Kde je lékárna?

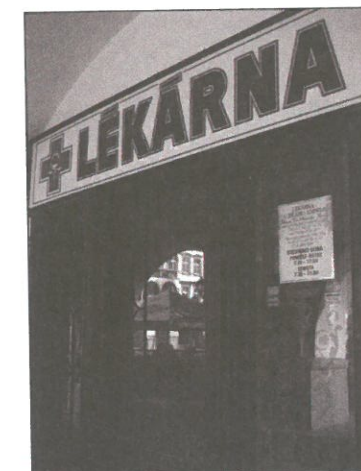
- A: Dobrý den. Kde je nejbližší lékárna?
 B: Tady kousek za rohem. Běžte rovně a zahněte na konci této ulice doprava. Tam je velká lékárna.
 A: Děkuji.
 B: Není zač.

Где находится аптека?

V lékárně

- A: Dobrý den.
 B: Dobrý den. Co si přejete?
 A: Bolí mě v krku, hlava a mám rýmu. Potřebuji nějaké léky.
 B: Máte teplotu?
 A: Jen zvýšenou.
 B: Dám vám paralen, kapky do nosu.
 A: Kolik tablet si mám vzít?
 B: Dnes si vezměte 3x2 tablety, ráno, v poledne a večer. Když se budete cítit lépe, berte 3x1 tabletu alespoň 3 dny.
 A: Děkuji. Kolik platím?
 B: 75 Kč.
 A: Na shledanou.
 B: Na shledanou.

В аптеке

025_L_4_D_5

Dialog 5

Kde je nemocnice, lékař?

- A: Dobrý den. Poradíte mi, prosím?
 B: Jistě. Co potřebujete?
 A: Hledám ordinaci lékaře. Bolí mě noha, upadla jsem, když jsem vystupovala z vlaku.
 B: Vezměte si taxi, stojí tady před nádražím, a řekněte řidiči, aby vás zavezl k nemocnici.
 A: Děkuji. Na shledanou.

Где находится больница, врач?

058_L_4_SS

III. SLOVNÍ ZÁSoba

alespoň
ať
autobus, -u, M
balit si/zabalit si (věci)
blízko
bolet (v krku)
bolí mě v krku, noha
brát/vzít (co)
cesta do ciziny
cestovat (kam)
daleko/nedaleko
dopadnout (dobře, bez problémů)
doprovázet/doprovodit
dovolená (špatná), -é, Ž
fráze, -e, Ž
hlavně
hned
jet/jezdit
jet autem, autobusem, vlakem
jiný
jít/chodit
jízdenka (levná), -y, Ž
kapky (proti kašli), -ek, Ž
když
krk (můj), -u, M
kufr (velký), -u, M
kousek, -u, M
lék (silný), -u, M
lékárna (velká), -y, Ž
lekce (druhá), -e, Ž
letenka (drahá), -y, Ž
let, -u, M
letiště (pražské), -ě, S
mávat/zamávat
mám rýmu
mít slevu
metro (skloňuje se!), -a, S
město (zajímavé), -a, S
městská hromadná doprava (MHD)
nádraží (nové), -í, S
nakupovat/koupit
náměstí (hlavní), -í, S
naučit
návštěva (úspěšná), -y, Ž
nejdříve
nemocnice (městská), -e, Ž
obchodní dům
odlet, -u, M
odpočívát/odpočinout si

Лексика

по крайней мере
пусть
автобус
упаковывать/упаковать (вещи)
близко
болеть (горло)
у меня болит горло, нога
брать/взять (что)
путь, дорога за границу
путешествовать (куда)
далеко/недалеко
обойтись без проблем
проводить/проводить
отпуск (плохой)
фраза
главным образом
сразу
ехать/ездить
поехать на машине, на автобусе, на поезде
другой
идти/ходить
билет (дешевый)
капли (от кашля)
когда
горло (мое)
чемодан (большой)
кусок
лекарство (сильное)
аптека (большая)
урок (второй)
авиабилет (дорогой)
полет
аэропорт (пражский)
махать/махнуть
у меня насморк
иметь льготу
метро (не склоняется)
город (интересный)
городской общественный транспорт
вокзал (новый)
покупать/купить
площадь (главная)
научить/выучить
визит, посещение (удачный/оо)
раньше всего
больница (городская)
универмаг
отлет, отправление
отдыхать/отдохнуть

ordinace lékaře
otázka (zajímavá), -y, Ž
pamatovat si/zapamatovat si
parkoviště (taxi), -e, S
platit/zaplatit
pomoci (komu)
poradit/radit
posílat/poslat
potřebovat, potřebuji/u
Pražský hrad
probíhat/proběhnout
problém (častý), -u, M
přát/popřát štěstí
před
přijet na návštěvu
přilet, -u, M
roh (za rohem), -u, M
rovně, přímo
rýma (silná), -y, Ž
slibovat/slíbit (něco)
slovička, -ek, S
slovník, -u, M
snažit se (o něco)
souhlasit
stanice metra (železniční)
šťastný (let)
tablety (proti bolesti), -et, Ž
taxi -i, S
teplota (zvýšená), -y, Ž
text -u, M
týden (minulý), týdne, M
ukazovat/ukázat
ulice (hlavní), -e, Ž
upadnout/upadat
určitě
věta (zdvořilá), -y, Ž
volat/zavolat
vydržet (něco)
vystoupit/vystupovat (z vlaku)
začátečník, -a, M
zahnout (za roh)
zapamatovat si/zapamatovávat si (slovička)
zastávka (autobusu), -y, Ž
zbývat (něco)
zeptat se/přát se (na něco)
zlomit si/zlámat si (nohu)
zvat/pozvat (na návštěvu)

приемная врача
вопрос (интересный)
забывать/забыть
парковка (такси)
платить/заплатить
помочь (кому)
посоветовать/советовать
посылать/послать
мне нужно
Пражский град (кремль)
протекать/протечь
проблема (частая)
желать/пожелать счастья
перед, до
приехать в гости
прилет, прибытие
угол (за углом)
прямо
насморк (сильный)
обещать (что-то)
слова
словарь
стараться (сделать что-нибудь)
соглашаться/согласиться
станция метро (железнодорожная)
счастливый (полет)
пилюли (от боли)
такси
температура (повышенная)
текст
неделя (прошлая)
показывать/показать
улица (главная)
упасть/падать
обязательно
предложение (вежливое)
звонить/позвонить
перенести, выдержать (что-нибудь)
выйти/выходить, слезть (из поезда)
начинающий
свернуть (за угол)
запомнить/запоминать (слова)
остановка (автобуса)
оставаться (что-то)
спросить/спрашивать (кого, что)
ломать/сломать (ногу)
приглашать/пригласить (в гости)

067_L_4_T

IV. TEXT

Текст

Poprvé v České republice

Jmenuji/u se Valérie Michalkina a jsem Ruska. Moje teta Irina bydlí už 10 let v Brně. Na jaře byla u nás v Moskvě na návštěvě a pozvala mě do Brna. Teta pracuje jako prodavačka v obchodním domě. V červenci bude mít dovolenou a slíbila mi, že když přijedu, ukáže mi Brno a jiná města v České republice. Nejdříve jsem chtěla jet vlakem, ale rodiče nesouhlasili. Zaplatili mi letenku z Moskvy do Prahy. Byl květen a zbývaly dva měsíce do mého odletu. Teta mi poslala učebnici češtiny pro začátečníky. Napsala mi, abych se naučila alespoň 5 lekcí a hlavně některé fráze pro cestování. Učila jsem se slovíčka, četla texty a snažila jsem se zapamatovat si některé otázky a věty, které jsou potřebné při cestě do ciziny. Týden před odletem jsem si koupila nový kufr a rusko-český slovník. Dva dny jsem balila věci. Rodiče mě doprovodili na letiště. Popřáli mi šťastný let, zamávali mi a já jsem slíbila, že hned po příletu do Prahy zatelefonuji/u. Cesta proběhla bez problémů a po dvou hodinách jsem byla v Praze.

V. PRÁCE S TEXTEM

Работа над текстом

1. Proč pojedete Valérie do České republiky?
2. Kdy pojedete Valérie do České republiky?
3. Co víš o tetě Valérie?
3. Jak pojedete Valérie do Prahy?
4. Je cesta do Prahy drahá?
5. Umí Valérie česky?
6. Co se chce Valérie naučit?
7. Co si Valérie koupila před cestou do Prahy?
8. Kdo ji doprovodil na letiště?
9. Co udělá Valérie po příletu do Prahy?
10. Měla Valérie hezký let?

VI. GRAMATIKA

Грамматика

1. Budoucí čas

Будущее время

Budoucí čas v obou jazycích má dva tvary:

Будущее время в обоих языках образуется двумя способами:

a) **Složený tvar** se tvoří pouze od **nedokonavých sloves**. Je složen z tvarů slovesa **BÝT** v **budoucím čase** a **infinitivu významového slovesa**.

Сложная форма образуется формами будущего времени глагола БЫТЬ + инфинитив знаменательных глаголов несовершенного вида.

(já)	budu	číst, dělat, psát, se dívat
(ty)	budeš	číst, dělat, psát, se dívat
(on, ona, ono)	bude	číst, dělat, psát, se dívat
(my)	budeme	číst, dělat, psát, se dívat
(vy/Vy)	budete	číst, dělat, psát, se dívat
(oni, ony, ona)	budou	číst, dělat, psát, se dívat

b) **Jednoduchý tvar** budoucího času se vyjadřuje **tvary sloves dokonavého vidu s koncovkami přítomného času** (u některých sloves např. sloves pohybu se jednoduchý budoucí čas tvoří pomocí předpony po- pojedu, poletím, ponesu atd.).

Простая форма будущего времени образуется формами глаголов совершенного вида с окончаниями настоящего времени (у некоторых глаголов, напр., глаголов движения образуется простая форма будущего при помощи приставки po- pojedu, poletím, ...).

(já)	přečtu, udělám, napíšu, podívám se
(ty)	přečteš, uděláš, napíšeš, podíváš se
(on, ona, ono)	přečte, udělá, napíše, podívá se
(my)	přečteme, uděláme, napíšeme, podíváme se
(vy/Vy)	přečtete, uděláte, napíšete, podíváte se
(oni, ony, ona)	přečtou, udělají, napíšou, podívají se

POZOR! Внимание! V češtině jinak! В чешском языке иначе!

(já)	budu chtít	я захочу
(já)	budu moci	я смогу
(já)	budu umět	я сумею

2. Slovesa pohybu

Глаголы движения

jít/chodit идти/ходить **jet/jezdit** ехать/ездить **letět/létat** лететь/летать

jít	kam	domů, do práce	идти	куда	домой, на работу
	kdy	večer, zítra		когда	вечером, завтра
	jak	pěšky, na kole		как	пешком, на велосипеде

jít

идти

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) jdu	šel jsem	půjde
(ty) jdeš	šel jsi	půjdeš
(on) jde	šel	půjde
(ona) jde	šla	půjde
(ono) jde	šlo	půjde
(my) jdeme	mluvili jsme	půjdeme
(vy) jdete	mluvili jste	půjdete
(oni) jdou	mluvili	půjdou
(ony) jdou	mluvily	půjdou
(ona) jdou	mluvila	půjdou

Stejně se časují slovesa:

Так же спрягаются глаголы:

přijdu, přijdeš, přijde, přijdeme, přijdete, přijdou
odejdu, odejdeš, odejde, odejdeme, odejdete, odejdou

rozkazovací způsob:

Jdi! Jděte! Pojď! Pojděte!

повелительное наклонение

Иди!, Идите!/Пойди! Пойдите!

chodit

ХОДИТЬ

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) chodím	chodil jsem	budu chodit
(ty) chodíš	šel jsi	budeš chodit
(on) chodí	šel	bude chodit
(ona) chodí	šla	bude chodit
(ono) chodí	šlo	bude chodit
(my) chodíme	chodili jsme	budeme chodit
(vy) chodíte	chodili jste	budete chodit
(oni) chodí	chodili	budou chodit
(ony) chodí	chodily	budou chodit
(ona) chodí	chodila	budou chodit

rozkazovací způsob:

Chod! Choděte!

повелительное наклонение

Ходи! Ходите!

jet

kam	domů, do práce
kdy	večer, zítra
jak	pěšky, na kole, tramvají

ехать

куда	домой, на работу
когда	вечером, завтра
как	пешком, на велосипеде, на трамвае

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) jedu	jel jsem	pojede
(ty) jedeš	jel jsi	pojedeš
(on) jede	jel	pojede
(ona) jede	jela	pojede
(ono) jede	jelo	pojede
(my) jedeme	jeli jsme	pojedeme
(vy) jedete	jeli jste	pojedete
(oni) jedou	jeli	pojedou
(ony) jedou	jely	pojedou
(ona) jedou	jela	pojedou

Stejně se časují slovesa:

Так же спрягаются глаголы:

přijedu, přijedeš, přijede, přijedeme, přijedete, přijedou
odjedu, odjedeš, odjede, odjedeme, odjedete, odjedou

rozkazovací způsob:

повелительное наклонение

Jed'! Jedte!

Поезжай! Поезжайте!

jezdit

ЕЗДИТЬ

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) jezdím	jezdil jsem	budu jezdit
(ty) jezdíš	jezdil jsi	budeš jezdit
(on) jezdí	jezdil	bude jezdit
(ona) jezdí	jezdila	bude jezdit
(ono) jezdí	jezdilo	bude jezdit
(my) jezdíme	jezdili jsme	budeme jezdit
(vy) jezdíte	jezdili jste	budete jezdit
(oni) jezdí	jezdili	budou jezdit
(ony) jezdí	jezdily	budou jezdit
(ona) jezdí	jezdila	budou jezdit

rozkazovací způsob:

повелительное наклонение

Jezdi! Jezděte!

Езди! Ездите!

letět

ЛЕТЕТЬ

kam domů, do Prahy
kdy večer, zítra
jak letadlem

куда домой, в Прагу
когда вечером, завтра
как на самолете

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) letím	letěl jsem	poletím
(ty) letíš	letěl jsi	poletíš
(on) letí	letěl	poletí
(ona) letí	letěla	poletí
(ono) letí	letělo	poletí

(my) letíme

letěli **jsme**

poletíme

(vy) letíte

letěli **jste**

poletíte

(oni) letí

letěli

poletí

(ony) letí

letěly

poletí

(ona) letí

letěla

poletí

Stejně se časují slovesa:

Так же спрягаются глаголы:

přiletím, přiletíš, přiletí, přiletíme, přiletíte, přiletí
odletím, odletíš, odletí, odletíme, odletíte, odletí

rozkazovací způsob:

повелительное наклонение

Leť! Letěte!

Лети! Летите!

létat

ЛЕТАТЬ

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) létám	létal jsem	budu létat
(ty) létáš	létal jsi	budeš létat
(on) létá	létal	budete létat
(ona) létá	létala	bude létat
(ono) létá	létalo	bude létat
(my) létáme	létali jsme	budeme létat
(vy) létáte	létali jste	budete létat
(oni) létají	létali	budou létat
(ony) létají	létaly	budou létat
(ona) létají	létala	budou létat

rozkazovací způsob:

повелительное наклонение

Létej! Létejte!

Летай! Летайте!

Časování slovesa **CHTÍT**Спряжение глагола **ХОТЕТЬ**

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) chci	chtěl jsem	budu chtít
(ty) chceš	chtěl jsi	budeš chtít
(on) chce	chtěl	bude chtít
(ona) chce	chtěla	bude chtít
(ono) chce	chtělo	bude chtít
(my) chceme	chtěli jsme	budeme chtít
(vy) chcete	chtěli jste	budete chtít
(oni) chtějí	chtějí	budou chtít
(ony) chtějí	chtěly	budou chtít
(ona) chtějí	chtěla	budou chtít

rozkazovací způsob:

Chtěj! Chtějte!

повелительное наклонение

Желай! Желайте!

3. Rozkazovací způsob

Повелительное наклонение

2. osoba jedn. č.	2. osoba mn. č.	1. osoba mn. č.
- 0, -i, -ej/-uj	- te, ěte/-ete, -ejte	- me, -eme/-ěme, -ejme
promiň!	promiňte!	promiňme!
jdi!	jděte!	pojďme!
Volej!/kupuj!	volejte!/kupujte!	kupujme!

4. Koncovky podst. jm. 3. a 6. pádu jedn. čísla

Окончания существительных дательного и предложного падежей ед. числа

k, ke	komu? čemu?	к, ко	кому? чему?
o, v/ve, na	kom, čem	о, в/во, на	ком, чем

PÁD Падеж	3. pád (dativ) Дательный падеж	6. pád (lokál) Предложный падеж
Mužský rod	- u • po tvrdých a obojetných souhl. <i>ke stolu, k obchodu, k dialogu, k metru, k trhu, k parku, k Německu</i>	- e, ě • po tvrdých a obojetných souhl. <i>na stole, v obchodě,</i>
	- i • po měkkých souhl. <i>k pokoji</i>	- i • po měkkých souhl. <i>v pokoji</i>
Ženský rod	- e • tvrdé souhl. se změkčují <i>Praha – k Praze, kniha – ke knize, taška – k tašce</i>	- e • tvrdé souhl. se změkčují <i>Praha – k Praze, kniha – ke knize, taška – k tašce</i>
	- ě • po tvrdých a obojetných souhl. <i>k fakultě, k univerzitě</i>	- ě • po tvrdých a obojetných souhl. <i>na fakultě, na univerzitě</i>
	- i • po měkkých souhl. <i>ke skříni, k práci,</i>	- i • po měkkých souhl. <i>ve skříni, v práci,</i>
Střední rod	- u <i>k městu, k metru</i>	- e, ě • po tvrdých souhl. obojetných <i>ve městě</i>
	- i <i>k moři</i>	- u • po g, k, ch, h, r <i>v metru, v Německu</i>

5. Příslovce směru a místa

Наречия направления и места

Tázací příslovce

Kde?	Kam?	Kudy?
zde, tady	tam	tudy

Вопросительные наречия

Где?	Куда?
здесь, там	туда

Kde se nachází, kde je?

Je to	vpředu/vzadu/ uprostřed,
-------	-----------------------------

Где находится?

Это	вперед, взади, всередине,
-----	------------------------------

nalevo od,
napravo od,
dole,
nahore.

Je to

daleko,
nedaleko,
blízko,
kousek od ...

Это

налево,
направо от,
внизу,
наверху.

далеко,
nedaleko,
вблизи,
nedaleko от/рядом с ...

6. Základní číslovky

Количественно числительные

1 jeden/na/no	11 jedenáct	21 dvacet jedna	101 sto jedna
2 dva, dvě	12 dvanáct	22 dvacet dva	112 sto dvanáct
3 tři	13 třináct	23 dvacet tři	123 sto dvacet tři
4 čtyři	14 čtrnáct	24 dvacet čtyři	124 sto dvacet čtyři
5 pět	15 patnáct	25 dvacet pět	125 sto dvacet pět
6 šest	16 šestnáct	26 dvacet šest	126 sto dvacet šest
7 sedm	17 sedmnáct	27 dvacet sedm	127 sto dvacet sedm
8 osm	18 osmnáct	28 dvacet osm	128 sto dvacet osm
9 devět	19 devatenáct	29 dvacet devět	129 sto dvacet devět
10 deset	20 dvacet	30 třicet	130 sto třicet

sto, dvě stě, tři sta, čtyři sta, pět set, šest set, sedm set, osm set, devět set

сто, двести, триста, четыреста, пятьсот, шестьсот, семьсот, восемьсот, девятьсот

jeden tisíc одна тысяча	dva tisíce две тысячи	tři tisíce три тысячи	pět tisíc пять тысяч	sto tisíc сто тысяч
jeden milión один миллион	dva milióny... два миллиона	pět miliónů... пять миллионов		
jedna miliarda один миллиард	dvě miliardy... два миллиарда	pět miliard пять миллиардов		

VII. CVIČENÍ

Упражнения

1. Doplňte vhodná slovesa pohybu v různých osobách v přít., min., budoucím čase.

Дополните подходящие глаголы движения в разных лицах в настоящем, прошедшем и будущем времени.

Vzor/Образец: Kdy jdu (jdeš, jde, jdeme, jdete, jdou) na oběd?
Kdy půjdu (půjdeš, půjde...) na oběd?
Kdy jsem šel, (jsi šel, šel, jsme šli, jste šli, šli) na oběd?

jít, jet, letět

1. Kdy na oběd?
2. výtahem, nebo pěšky?
3. Zítra vlakem, protože nechci jet taxíkem.
4. Nemám peníze na taxík, a tak autobusem.
5. taxíkem, nebo tramvají?
6. Dneska vlakem, nemám auto.
7. Minulý týden letadlem.
8. Předevčirem taxíkem.
9. Včera pěšky.
10. Letadlo 5 hodin, vlak..... 20 hodin.

2. Odpovězte celou větou.

Ответьте целым предложением.

Vzor/Образец: Na nádraží jede tramvaj dvacet dva (dvaadvacet), (osmnáct, čtyři).

Jaká tramvaj jede na nádraží? (22, 18, 4), na stanici metra Hradčanská (149). V kolik hodin pojede autobus? (10 minut), Jak dlouho jede vlak do Brna? (3 hodiny). Kolik kin a divadel je ve vašem městě? Kolik máš českých kamarádů? Jak dlouho poletíš domů? Kolik poschodí má budova univerzity? Kolik kilometrů je z Ostravy do Prahy? (360) Kolik pokojů má váš byt? Jaké číslo má váš telefon?

3. Zvolte jedno z podst. jm. pro kladnou a jedno pro zápornou odpověď.

Выберите одно из приведенных в скобках существительных для положительного и одно для отрицательного ответа.

Vzor/Образец: *Kde chcete jíst? (v restauraci, v pizzerii) --> Chceme jíst v restauraci.
Nechceme jíst v pizzerii.*

Co chcete? (rusko-český slovník, rusko-anglický). Chceš jet tramvají, nebo trolejbusem? (tramvaj, trolejbus). Co chtějí pít? (pivo, kolu). Kdo chce jít do restaurace? (všichni, Viktor). Nevíte, co chtějí? (jet do Prahy, jít do parku). Co chceš? (bageta, hamburger). Kam chcete jít? (kino, výstava). Kde chtějí spát? (hotel, koleje). Nechceš už jít domů? (ano/ne). Kam chceš odvézt? (do centra, na náměstí).

4. Tvořte tvary rozkazovacího způsobu.

Образите формы повелительного наклонения.

Vzor/Образец: *Odpočíváte dlouho? --> Odpočívejte dlouho!*

Jdeš domů? Jedete metrem? Chceš peníze? Letíš zítra? Ukážete mi cestu? Přejdeš na druhou stranu ulice? Pozvete je na večírek? Vezmete si telefon? Přečteš si nápisy? Hledáte mapu? Zamáváš nám? Nakoupíte chleba? Odpovídáš správně? Poradíte nám? Popřejete mu štěstí? Požádáš ho o radu?

5. Utvořte oba tvary rozkazovacího způsobu od následujících sloves.

Образуйте обе формы повелительного наклонения от следующих глаголов.

Vzor/Образец: *telefonovat --> Telefonuj! Telefonujte!*

pracovat, tykat, vykat, vyprávět, zavolat, zajít, pozvat, studovat, mluvit, učít se, uvést, vyplňovat, vystoupit, zeptat se, zahnout.

6. Doplňte správnou koncovku podstatných jmen po předložkách.

Дополните правильное окончание существительных после предлогов.

Vzor/Образец: *na dovolen_ --> na dovolené*

v autobus_ v přihláśc_ ve slovník_
v kufr_ v taxík_ na konc_

v metr_	v životopis_	na letišť_
v obor_	ve firm_	na náměst_
v prác_	ve měst_	na nádraž_

7. V odpovědi použijte vhodnou předložku.

Ответьте, употребив подходящий предлог.

Vzor/Образец: *Město je v Čechách.*

Kde je město? (Čechy)	Kde je park? (dům)
Kde jsou Hradčany? (kopec)	Kde je centrum? (radnice)
Kde je tramvaj? (nádraží)	Kde je hlavní ulice? (nemocnice)
Kde jsou obchody? (náměstí).....	Kde je nádraží? (kraj města)

8. Vytvořte otázky a odpovězte výrazy ze sloupce B.

Составьте вопросы, в ответе употребите выражения из колонки Б.

Vzor/Образец: *Kde? Josef Malý. --> Kde je Josef Malý?
Kdo je Josef Malý?*

A	Co je to?	B	Dnes večer.
	Kdo je to?		V Praze.
	Kde je to?		Protože mám čas.
	Kdy je to?		Správně.
	Proč je to?		Kalendář.
	Jak je to?		Moje.
	Čí je to?		Zajímavé.
	Jaké je to?		Petr Novák.

9. Utvořte krátké věty s příslovci místa „daleko, vpředu, blízko, uprostřed, napravo, nalevo“.

Составьте короткие предложения с наречиями места: «далеко, впереди, вблизи, посередине, направо, налево.»

Vzor/Образец: *Škola je daleko.*

10. Přečtěte správně číslovky.

Прочитайте правильно числительные.

Vzor/Образец: Měsíc má třicet dnů.

Rok má 365 dní, měsíc má 30 nebo 31 dnů, týden má 7 dnů. Den má 24 hodin. Hodina má 60 minut. Minuta má 60 vteřin. Únor má 28 dnů. Každé roční období má 4 měsíce. Dostali 2 743 296 Kč. Bylo tam 825 studentů.

11. Upravte pád podstatných jmen.

Поставьте имена существительные в правильной форме.

Vzor/Образец: telefonuji/babičce

dostat se k/ke	univerzita, metro, hotel, restaurace, kavárna, nádraží, policie, nemocnice, trolejbus, auto, vlak;
telefonovat	kamarád, babička, teta, příbuzný, podnikatel, lékař, otec, pán, profesor;
vědět (o)	odlet, zkouška, dovolená, podnikatel, pizzerie, syn, byt, inzerát, informace;
povídat (o)	historie, přítelkyně, dívka, muž, žena, pán, problém, kniha, konkurz, město.

12. Vyberte správný tvar slovesa.

Выберите правильную форму глагола.

Vzor/Образец: Když jsme odcházeli, (mluvit – domluvit se), kdy se uvidíme.

--> domluvili jsme se

Kde se (prodávat – prodat) jízdenky? Zpožděný vlak (přijíždět – dojíždět) ke třetímu nástupišti. Už jste všechny věci (balit si/zabalit si)? Kdy jste si (brát/vzít) kapky? Kdo tě (doprovázet/provodit)? Do kina (jít/chodit) v pondělí. Až budeme odlétat, budete nám (mávat/zamávat)? Chceme vám (nakupovat/koupit) dárek. Budeme si (pamatovat/zapamatovat) všechno, co jsme (uvidět – vidět). Neměli jsme peníze, proto jsme (platit/zaplatit) kartou. V sobotu nás (zvat/pozvat) na návštěvu. Přátelé nám před cestou (přát/popřát štěstí). Od pondělí do čtvrtku jsme jim (ukazovat/ukázat) památky ve městě. Když jsem nevěděl, kde to je, (zeptat se/ptát se). Řekli mi, že mám (vystoupit/vystupovat) na zastávce Staroměstská.

13. Jak se jmenuje den v týdnu?

Что это за день недели?

Vzor/Образец: 2. den v týdnu je úterý

4. den v týdnu je
7. den v týdnu je
1. den v týdnu je
3. den v týdnu je
6. den v týdnu je
5. den v týdnu je

14. Napište, co děláte v těchto dnech.

Напишите, что Вы делаете в эти дни.

Vzor/Образец: Ve středu chodím do kurzu ruštiny.

- v pondělí
- v úterý
- ve středu
- ve čtvrtek
- v pátek
- v sobotu
- v neděli

15. Jmenujte česky měsíce a roční doby a řekněte, co obvykle děláte.

Назовите по-чешски месяцы и времена года и скажите, чем вы обычно занимаетесь.

RYCHLÁ OBČERSTVENÍ, FASTFOOD ЗАКУСОЧНЫЕ, ФАСТ-ФУД

V této lekci se naučíte

- fráze potřebné pro vyjádření souhlasu, nesouhlasu, uspokojení,
- fráze potřebné pro vyjádření přání najíst se, napít se, ohodnotit jídlo,
- fráze potřebné pro vyjádření objednávky občerstvení,
- používat vazbu pro hodnocení jídla „CHUTNÁ MI“,
- druhy a koncovky přídavných jmen,
- stupňovat přídavná jména,
- koncovky podst. jm. 7. pádu jedn. č.

На этом уроке вы познакомитесь

- с необходимыми фразами для выражения согласия, несогласия, чувства удовлетворения,
- с необходимыми фразами для выражения желания поесть, выпить, оценить блюдо,
- с необходимыми фразами для выражения заказа блюда,
- с конструкцией для оценки блюда «МНЕ ПРАВИТСЯ»,
- с видами и окончаниями имен прилагательных,
- со способом образования степеней сравнения имен прилагательных,
- с окончаниями имен существительных творительного падежа ед. ч.

V této lekci se seznámíte

- s příslovci způsobu,
- se způsobem vyjadřování času,
- s nabídkou jídel v restauracích rychlého občerstvení,
- s cenami za jídlo.

На этом уроке вы познакомитесь

- с наречиями образа действия,
- со способом выражения времени,
- с ассортиментом блюд в ресторанах быстрого питания,
- с ценами блюд.